

A daktiloszkópiai szakterület története

A XIX. század végén Francis Galton megteremtette új személyazonosítási módszert, a daktiloszkópiát, amely Alphonse Bertillon antropometriai (metrikus és leíró) módszerét váltotta fel.

A daktiloszkópia, mint személyazonosító eljárás és bűnügyi nyilvántartási rendszer a kriminalisztika alapvető fontosságú részévé vált. Ennek oka az, hogy a klasszikus daktiloszkópiai vizsgálat viszonylag rövid idő alatt és kevés anyagi ráfordítással elvégezhető, emellett abszolút megbízható.

A daktiloszkópia kriminalisztikai felhasználása a következő lehetőségeket nyújtja:

- a bűncselekmény elkövetője megállapítása a helyszínen hátrahagyott kéznyom alapján;
- az ismeretlen személyek azonosítása, illetve hamis nevet használó személyek leleplezése;
- az ismeretlen holttestek személyazonosságának megállapítása.

Az ujj- és tenyéryomok alapján történő személyazonosítást több mint egy évszázada alkalmazzák, és az eljárás örzi abszolút megbízhatóságát. Ez az abszolút megbízhatóság két alapvető biológiai axiómára épül: **az ujj- és tenyérrajzolat egyediségére és változatlanságára**. Ez azt jelenti, hogy mindenki születésétől fogva egyedi, senki máséval meg nem egyező ujj- és tenyérrajzolataival rendelkezik, ami élete során nem változik meg. Ezért az ujjnyomatszakértő mindig kategorikus véleményt alkot.

Az SWGFAST (Scientific Working Group on Friction Ridge Analysis, Study and Technology) dokumentuma szerint: „Az ujjnyom alapú azonosítás abszolút következtetés. A valószínű, a lehetséges, a látszólagos azonosítások a tudomány elfogadható határain kívül esnek”. Az utóbbi elvet az INTERPOL European Expert Group on Fingerprint Identification (EEGFI) záró dokumentuma tartalmazza. Ugyanezt elfogadja a tekintélyes amerikai ujjnyomatszakértői szervezet, az IAI (International Association for Identification) is. Valamennyi ország ujjnyomatszakértői kivétel nélkül elfogadják ezt az álláspontot.

A daktiloszkópia fejlődése az elmúlt több mint száz év során jelentős utat tett meg. A nyomkutatás és rögzítés modern módszereinek, valamint az optika és számítógépes technológia fejlődésének köszönhetően a daktiloszkópiában (a klasszikus vizsgálat mellett) új tudományos irányzatok jelentek meg: a poroszkópia és az edzseoszkópia - a bőrfodorszál szélének vizsgálata. Az automatikus számítógépes ujj- és tenyéryomat azonosító rendszerek (AFIS) megjelenése lehetővé tette rövid időn belül milliók közül egyetlen egy ember kiválasztását az ujj- és/vagy tenyéryomat alapján.